

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 1 | leden 2024 | ročník XXII | www.plzensky-kraj.cz

Pavel Batěk:
Svých zásad se držím

OBSAH

	Úvodní slovo
03	Policisté dostali dýchací přístroje Nejlepší kroniku má Lhůta, Litohlavy, Břasy a Starý Plzeňec
04	Nastartujte kariéru na jarmarku Kraj podporuje venkov
05	Jízdenky si koupíte on-line Budova plzeňského Hlavního nádraží omládlá
06	Na osoby s postižením se nezapomíná Rokycanská nemocnice rozšiřuje péči Daruj krev s klatovskými hokejisty
07	Kraj vyhlásil dotační programy v oblasti podpory mládeže a sportu Dopravní průmyslovka má drony
08	Rozhovor s Pavlem Bařkem
10	Přijímání žádostí o dotace zahájeno
11	Vít Klusák natáčel v Plzni Bombu Na plese Plzeňského kraje zazáří Helena Vondráčková
12	Hydepark
14	Brdy se promění k nepoznání
15	Užijte si zimu na Špičáku

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová,
Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks

Datum vydání: 15.01.2024

Místo vydání: Plzeň

Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz

Distribuce výtisků zdarma

Foto na titulní straně: archiv TV Prima

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI

30. 1. 2024 / Plzeň

8:00–15:00

29. 1. 2024 / Cheb

10:00–12:00

dod.zcu.cz

Pojď s námi
SUCHOU CESTOU

Vážení čtenáři, obyvatelé Plzeňského kraje, opět stojíme na prahu roku nového a před sebou máme naplňování předsevzetí a plánů, které jsme si před sebe postavili. Přijímáme nové výzvy, naše odhodlání vše zvládnout je pevné. Ve prospěch rozvoje našeho regionu se o to snažíme i my. Jak se dozvíte z odpovědí krajských zastupitelů uvnitř tohoto vydání krajského periodika, rozhodli jsme se v rámci regionu proinvestovat tři miliardy korun. Půjdou do celé řady krajských projektů i na podporu záměrů měst a obcí, do vyhlášených grantových programů zaměřených na obnovu venkova, oblast sportu, anebo kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Jistě vás zaujme rozhovor s hercem, hudebníkem, zpěvákem a tanečníkem v jedné osobě Pavlem Batškem. Řadu z vás jistě potěší informace o znovuootevření nově rekonstruované budovy Hlavního nádraží Českých drah v Plzni a dozvíte se i o výhodném nákupu jízdného v novém e-shopu GW Train Regio. Představíme vám také nejlepší kronikáře a rádi bychom vás pozvali na krajský půlmaraton a 19. reprezentační ples Plzeňského kraje, který se pone- se v duchu první republiky. Pořádán je v plzeňském Parkhotelu a vstupenky jsou již v prodeji.

Těšíme se na vás.

Rudolf Špoták,
společně s Radou Plzeňského kraje

Policisté dostali dýchací přístroje

Celkem osm dýchacích přístrojů koupil Plzeňský kraj policistům, které výkon jejich povinností čas od času zavede i k požárům. Jde o speciální přístroje, které jsou uzpůsobeny pro policejní výstroj při zásahu a umožní policistům zasahovat třeba při požáru ve věznici nebo být tam, kde je při požáru třeba zadržet nebezpečnou osobu. Přístroje budou mít ve své správě hasiči, kteří budou zároveň provádět pravidelné revize a také proškolovat policisty.

Kraj finančně podporuje hasiče i policii každý rok. Loni si například díky tomu mohla policie pořídit pro odbor kriminalistické techniky a expertíz přístroje sloužící k dokumentaci protiprávního jednání, přístroje pro přípravu genetických vzorků, suchý oblek pro potápěče zásahové jednotky, člun Bombardier s příslušenstvím a podvalníkem a další moderní techniku. Hasiči zase díky podpoře kraje loni provedli obměnu protiplýnového automobilu, doplnili Biohazard komoru do CHL Třemošná nebo získali neprůstřelné vesty a defibrilátory pro Speciální pořádkovou jednotku Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Nejlepší kroniku má Lhůta, Litohlavy, Břasy a Starý Plzenec

Soutěž o nejlepší kroniku Plzeňského kraje vyvrcholila vyhlášením výsledků pár dnů před koncem roku. Porota musela posoudit zápisy z let 2019, 2020 a 2021 ve 42 kronikách. Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích: ručně psané kroniky obcí do 500 obyvatel, ručně psané kroniky obcí do 1 500 obyvatel, ručně psané kroniky obcí nad 1 500 obyvatel a kroniky vedené elektronicky bez ohledu na velikost obce. Prvenství v jednotlivých kategoriích vybojovaly kroniky obcí Lhůta, Litohlavy a Břasy a města Starý Plzenec.

Do soutěže se mohla přihlásit kterákoli obec Plzeňského kraje, případně městský obvod statutárního města Plzeň. Do kategorie ručně psané kroniky obcí do 500 obyvatel se přihlásilo 16 kronik, do kategorie ručně psané kroniky obcí do 1 500 obyvatel jich bylo osm, do kategorie ručně psané kroniky obcí nad 1 500 obyvatel šest kronik a do kategorie kroniky vedené elektronicky bez ohledu na počet obyvatel obce se přihlásilo kronik dvanáct.

Nastartujte kariéru na jarmarku

Osmého února proběhne v prostorách VOŠ a SPŠE v Plzni na Koterovské třídě Kariérní jarmark. Budoucím absolventům středních škol se tu představí vysoké školy a firmy v regionu, které mohou spojit se svou kariérou. Jarmark bude probíhat od 10 do 16 hodin a nabídne i odborné přednášky pro studenty. Škola, která v příštím roce oslaví 70. výročí, dává velký důraz na spolupráci

s firmami a chce, aby její absolventi třeba pomáhali ve firmách se zaváděním a správou robotických systémů, automatizací, využitím umělé inteligence, datovou analýzou, kyberbezpečností nebo internetem. Kariérní jarmark ovšem není určen jen studentům plzeňské elektroprůmyslovky, ale všem mladým lidem, kteří přemýšlejí, jakou profesní cestou se ubírat.

Kraj podporuje venkov

Sto milionů korun pro bezmála tři stovky projektů – to je Program stabilizace a obnovy venkova 2023 v číslech. Ve srovnání s ostatními kraji jde o čísla rekordní. Co se za nimi skrývá? Každá vesnice má jinou potřebu, stálicemi ovšem jsou rekonstrukce základních a mateřských škol, opravy silnic a chodníků, rekonstrukce obecních úřadů, hasičských zbrojnic, kulturních domů, hřbitovů a podobně. V uplynulém roce proto kraj podpořil kupříkladu výstavbu nové hasičské zbrojnice v Močera-
dech, vybudování komunikace pro obytnou zónu v Rejštejně, komplexní opravu hřbitova v Krsech, rekonstrukci víceúčelového hřiště v Tlučné nebo vznik nového místa pro setkávání občanů v Prostiboři. Z Programu stabilizace a obnovy venkova jsou také spolufinancovány projekty, vytvoření či změna územního plánu obcí. Malé obce na něj mohou dostat až půl milionu, větší nanejvýš tři sta tisíc. Plzeňský kraj je v kontextu celé republiky krajem specifickým: vedle dvousettisícové plzeňské

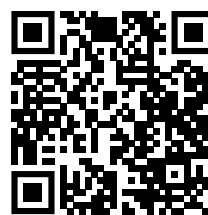

ZŠ Strážov - původní stav

ZPRAVODAJSTVÍ

ZŠ Strážov - nová okna

aglomerace tu najdeme pět stovek obcí a měst, která jsou mnohonásobně menší. Vždyť jen druhé největší město, Klatovy, je skoro desetkrát menší! Proto se vedení kraje snaží podpořit venkov, aby se tu lidem líbilo žít a aby neodcházeli do přelidňujících se aglomerací. Zastupitelstvo schválilo v rozpočtu pro rok 2024 navýšení tohoto programu na 120 milionů korun. Kromě toho pamatuje na venkov ještě dotačními tituly Řešení havárií obecního majetku (15 milionů korun), Zajištění obslužnosti venkova (10 milionů korun) a Dotace na stavbu nebo rekonstrukci požárních zbrojnic (16 milionů korun). Starostové mají tedy šanci svým obcím opět pomoci.

Jízdenky si koupíte on-line

Nakupujete jízdenky raději předem z domova? Nebo v poklusu prostřednictvím mobilu? Pak je právě vám určen nový e-shop IDPK. Na adrese eshop.idpk.cz si můžete jednoduše koupit jízdenky na všechny spoje v rámci Plzeňského kraje, ať už jde o spoje MHD, vlaky či příměstské autobusy.

Jak na to?

- Na webové stránce si zvolím, odkud a kam chci cestovat, v jaký den a v jaký čas a případně zvolím nárok na slevu (dítě, důchodce atd.).
- Po vyhledání spojení si jednoduše zvolím spoj/e, kterými chci cestovat, a jízdenku vložím do košíku.
- Jízdné mohu koupit i pro více osob najednou, což se může hodit například v případě rodinného výletu nebo pro školní zájezd.
- K jízdence je možné dokoupit lístek pro zavazadlo či jízdní kolo.
- Pokud cestujete i zpět, lze si rovnou koupit i zpáteční jízdenku.

INTEGROVANÁ DOPRAVA PLZEŇSKÉHO KRAJE

Na e-shopu je možné zakoupit i všechny druhy turistických jízdenek IDPK. Jízdné lze platit on-line platební kartou či přes Google Pay nebo Apple Pay. V rámci e-shopu není možné kupovat dlouhodobé předplatné jízdné. **Jen pozor:** jízdenky zakoupené přes e-shop není možné stornovat!

Budova plzeňského Hlavního nádraží omládla

Objekt dostal novou střechu a fasádu, a to s důrazem na jeho památkovou ochranu. Rozsáhlou proměnou prošla horní hala, z níž se stala obchodní pasáž. K překonání poměrně velkého výškového rozdílu mezi vstupní a horní halou nově slouží eskalátory a výtah. Součástí dolní haly je nová multifunkční expozice s historickou drezínou Tatra Kyplop.

Aby cestující měli lepší přehled o dojezdech vlaků, byla budova vybavena novým informačním systémem, nevidomí ocení hlasové majáčky, sluchově postižení zase zesilovací indukční smyčky. Pro větší pocit bezpečí bylo zlepšeno osvětlení vstupní haly a na dění v celé budově dohlíží kamerový systém.

Nádraží začalo fungovat už v roce 1862, kdy byla uvedena do provozu část České západní dráhy z Prahy do Plzně. Honosná nádražní budova byla slavnostně otevřena v roce 1907. Je postavená v neorenesančním a secesním slohu a je dílem architekta Rudolfa Štecha. Při spojeneckých náletech na jaře 1945 byla těžce poškozena, když jedna z bomb zasáhla jihozápadní roh kopule. Ta se celá výbuchem nadzvedla a posunula o patnáct centimetrů. Následně se uvažovalo o tom, že se budova bude muset zbourat. Nakonec ale byla opravena do původní podoby. V 50. letech byly v hale instalovány ikonické sochy hutníka a posunovače, u nichž si lidé dávají sraz dodneška.

Na osoby s postižením se nezapomíná

S letošním rokem startuje třetí strategický dokument kraje, jehož posláním je vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Materiál navazuje na dva předchozí. Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením je zaměřen na zlepšení podmínek života lidí s hendikepem. Zaměřuje se na zpřístupňování staveb, dopravu, získávání snazšího přístupu ke vzdělávání nebo na sportovní a kulturní život či sociální služby. Vznikl v úzké spolupráci s Národní radou pro zdravotně postižené (NRZP) a slouží pro potřeby OZP, aby věděly, co bude kraj a NRZP dělat pro zlepšování jejich životních podmínek. K dispozici je na odboru sociálních věcí kraje, v poradně NRZP Plzeň, na sociálních odborech ORP a elektronicky i na webu kraje.

ZDRAVOTNICTVÍ / SOCIÁLNÍ VĚCI

Rokycanská nemocnice rozšiřuje péči

V nemocnici v Rokycanech nově působí neurologická ambulance, kterou vede lékař s osmnáctiletou praxí v plzeňské fakultní nemocnici, Jiří Valeš. Provádí diagnostiku pacientů s širokým spektrem potíží neurologického charakteru, indikuje je ke speciálním vyšetřením a navrhuje následnou léčbu, popřípadě monitoruje stav chronických pacientů. Vznik nové ordinace reaguje na přibývajícím počet lidí s nedostatkem pohybu a obezitou, jehož důsledkem je pak i přibývajícím počet neurologických pacientů - lidí postižených mrtvicemi, demencí nebo nádorovým onemocněním mozku. Pacienti se mohou do ordinace dostavit každé úterý a pátek. Ideálně by měli přijít na základě doporučení od svého praktického lékaře či ambulantního specialisty a také se do ordinace předem objednat. V ordinaci je pak čeká základní vyšetření, ať už odebrání anamnézy a fyzikální vyšetření, nebo specializovaná vyšetření rentgenem, magnetickou rezonancí či počítačovou tomografií. Na základě výsledků pak lékař pacientovi navrhne léčbu.

Daruj krev s klatovskými hokejisty

Inspirováni iniciativou některých českých sportovních klubů se rozhodli i hokejisté HC Klatovy podpořit dárcovství krve. Nejenže sami vyrazí včetně zástupců vedení klubu poskytnout životodárnou tekutinu pacientům Klatovské nemocnice, ale ke stejnému hrdinskému činu vyzývají i veřejnost. Kdokoli přijde od 29. ledna do 2. února dát krev na klatovské transfuzní oddělení, obdrží kromě běžných benefitů i dárky od klubu a jeho partnerů. Ve hře je i cena od Autocentra Šmucler a vstupenky na hokej v Klatovech či extraligu v Plzni.

Kraj vyhlásil dotační programy v oblasti podpory mládeže a sportu

I pro rok 2024 připravil Plzeňský kraj několik dotačních programů, které mají za cíl pomoci v oblasti vzdělávání, sportu a práce s dětmi a mládeží obecně. Jde o Podporu tělovýchovy a sportu, Podporu vybudování a modernizace sportovišť, Podporu mezinárodní spolupráce, program Nadání, Podporu preventivních aktivit a výchovy k toleranci, Podporu volnočasových aktivit dětí

a mládeže a Mikrogranty pro oblast školství a mládeže. Pravidla dotačních programů jsou dostupná na Portále Plzeňského kraje pod odkazem Dotace - dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost. Zde zájemci najdou termíny, od kdy do kdy je možné žádosti podávat. V případě jakýchkoli dotazů je možné kontaktovat administrátory jednotlivých programů.

Dopravní průmyslovka má drony

Čtyři bezpilotní letouny s příslušenstvím předala Správa informačních technologií města Plzně Střední průmyslové škole dopravní Plzeň. Drony zlepší výuku studentů oboru zaměřeného na bezpilotní systémy. Půjde o velmi důležitou součást jejich startu do praxe a určitě pomůže najít zajímavou práci.

V letošním školním roce má škola v tomto oboru první maturanty. Celkem ho studuje 62 mladých lidí, z čehož jsou tři dívky. Žáci se během studia naučí nejen teorii o dronech, legislativě a bezpilotním průmyslu, ale díky spolupráci se Správou informačních technologií získávají velmi cenné praktické zkušenosti.

Škola bude využívat dva bezpilotní letouny značky Flyability – Elios 1 a Elios 2 pro vnitřní použití s termokamerami a kamerami s přísvitem. Dále obdržela dron DJI Matrice 210 RTK vybavený kamerou s třicetinasobným optickým a až stoosmdesátinasobným hybridním zoomem a termokamerou. A letoun WingtraOne – dron typu křídlo, který vzlétá a přistává vertikálně. Všechny čtyři drony dostala škola včetně příslušenství – tedy náhradní vrtule a části ochranné klece, baterie, nabíjecí stanice, ovládací zařízení, tablety a přepravní boxy. Zaměstnanci SIT také poskytnou potřebnou instruktáž. Škola za drony zaplatila necelých 272 tisíc korun.

Správa informačních technologií města Plzně spolupracuje s dopravní průmyslovkou už tři roky. Pracovníci z úseku Drony

SIT fungují jako odborní mentoři v rámci povinných školních praxí. Nadaným studentům a všem, kteří se bezpilotnímu letectví chtějí více věnovat, nabízí navíc své zázemí a služby. Od ledna se do týmu pracovníků SIT zapojuje první student.

Čtyři bezpilotní letouny s příslušenstvím předala Správa informačních technologií města Plzně Střední průmyslové škole dopravní Plzeň. Drony zlepší výuku studentů oboru zaměřeného na bezpilotní systémy.

Svých zásad se držím

Herec Pavel Batěk je známý třeba ze seriálů Duch, Bohéma či První republika nebo z filmů Děti Nagana, Staříci nebo Rašín. Jeho záběr je však mnohem širší: zpívá v rockové kapele, interpretuje písně Karla Kryla a rád chodí po horách.

autor: **Markéta Čekanová** / foto: **archiv TV Prima**

Ačkoli se narodil v Plzni a s plzeňským ochotnickým divadlem jsou spojené i jeho herecké začátky, na jevištích zdejšího Divadla J. K. Tyla nikdy nehrál.

„Po škole jsem dostal dvě nabídky: do Plzně a do Vinohradského divadla. A já jsem si vybral Vinohrady. Žádná další nabídka, třeba na hostování v konkrétním titulu, už pak nikdy nepřišla. Práce mám sice dost, ale tomuhle bych se nebránil. Na druhou stranu vnučovat se nehodlám,“ říká.

Když jsem se připravovala na náš rozhovor, nenašla jsem moc tvých mediálních výstupů. Ty s novináři nekamarádíš?

Tak to není. Jen mám své zásady. Pokud médium patří někomu, ke komu mám výhrady, tak mu prostě rozhovor neposkytnu. Protože kdybych pak někde prezentoval svůj názor na tohohle majitele, mohl by se někdo zeptat: A proč jsi dal jeho novinám rozhovor, když ti tak strašně vadí? Tak to prostě nedělám. Případal bych si prašivý.

Stalo se ti někdy, že se ti nějaké tvé zásady vymstily?

Možná se mi už vymstívají, ale já o tom nevím.

Jaký byl tvůj rok 2023?

Jsem druhým rokem na volné noze, takže náročný, ale hezky náročný. Některé inscenace, ve kterých jsem hrál před svým odchodem z Národního divadla, byly z programu staženy, jiné se pořád hrají. Točil jsem Krále Šumavy, u kterého jsem zase měl pocit, že moje práce má smysl.

To je jedno z témat, která ti jsou blízka...

Tahle témata se mají objevovat, aby lidé nezapomínali, co tu komunisté způsobili, hlavně na duších lidí. Spousta lidí si dnes stýská, že tenkrát bylo levněji. A proto by měli vidět i to, kolik lidí komunisté zavraždili. Nedávno jsem viděl skvělý nový dokument o bratřech Mašínových Útěk do Berlína. A jsem moc rád, že jsem se tu setkal i se ženou, která je pro mne velkou hrdinkou, se Zdenou Mašínovou.

Je v dějinách 20. století nějaké téma, které bys točit nechtěl? Nebo postava, kterou bys rozhodně nechtěl hrát? Anebo naopak je pro tebe výzvou, pokud máš hrát člověka, který je pro tebe v historických souvislostech přinejmenším kontroverzní?

To mi nevádí. V Králi Šumavy taky hraju komunistu. Ale když se mi to podaří dobře zahrát, tak lidé uvidí, co to bylo zač.

V seriálu Bohéma jsi hrál režiséra Otakara Vávru, což je zrovna poněkud kontroverzní osobnost. Jaký je tvůj vztah k němu?

Osobně jsem ho nezažil, ale před natáčením jsem se sešel s jeho ženou Jitkou a chtěl jsem vědět, jaký byl, co měl rád, co neměl rád – ale nakonec to při natáčení stejně bylo všechno jinak. Ale i tak jsem se něco dozvěděl, další věci jsem si nastudoval. Otakar Vávra je kontroverzní osobnost, která dokázala fungovat za každého režimu. Nicméně se mu nedá upřít, že byl skvělý režisér.

Myslíš, že by za tvůrčího člověka měla z hlediska historie mluvit spíš jeho tvorba než jeho postoje, které zastával?

Myslím, že to nejde oddělit, že je to spolu hodně spjaté. Jako kluk jsem miloval dva muzikanty, od nichž jsem se učil: Karla Kryla a Jaromíra Nohavici. Bohužel, ten druhý časem zcela popřel všechno, co ve svých písních hlásal. Nedá se mu upřít, že má talent psát krásné písničky – ale to mi nestačí. Když si šel k vrahovi pro cenu, tak tím jasně něco řekl.

Kdo je pro tebe hrdinou dějin 20. století v Československu?

Určitě Zdena Mašínová. Nepokusila se utéct do ciziny, starala se tu o svoji tetu a přitom zakusila strašně moc zlého od komunistické moci. A při tom všem na své bratry nezanevřela a nikdy jim nevyčítala, co udělali. To by málokdo z nás dneska zvládl. Jsme zhýčkaní.

Pak mám jednoho hrdinu ze zcela jiného soudku. Když jsem pracoval v Bohemia Sektu, jezdil tam s kamionem nějaký pan Roudný. O něm jsem se dozvěděl, že při autonehodě zachránil někomu život. Když jsme se potkali, říkám: Vy jste se mi nikdy nepochlubil, že jste někoho zachránil! A on se jen tak pousmál, pokrčil rameny a řekl: Hrdinové mlčí.

Třetím svým hrdinou je jistý zahradník od Vrchlabí. Ten dokázal vzdorovat ruským mafiánům, kteří od něj chtěli odkoupit jeho zahradnictví a když odmítal, opakovaně ho napadli a brutálně ho zmlátili.

V úvodu našeho povídání jsme se dotkli Národního divadla. Ty jsi z něj před dvěma lety odešel. To se dá? Není to něco jako svatokrádež?

Aha... A pro koho? Já ten pocit nemám.

Národní už není tím absolutním vrcholem herecké kariéry?

Mělo by být a do jisté míry pořád je. Asi i člověk z nejzapadlejší vesnice, který v životě v žádném divadle nebyl, si v hospodě po pátém panáku pod slovem divadlo vybaví Národní. Prostě každý tohle divadlo zná. Je to dobrá adresa a mně tam bylo dobře. A přesto jsem odešel. Protože jsem chtěl zkusit volnou nohu.

Jaké to je?

Zatím dobrý.

V čem jsou klady a zápory volné nohy?

Můžu si dovolit vybírat a odmítat role. A v tom je zároveň i slabina: nabídky přijít nemusí. Se svým časem můžu nakládat svobodněji.

Chtěl by sis víc zahrát se svým bratrem, hercem Petrem Baťkem?

Moc rád! Ale to by s takovou nabídkou musel někdo přijít. Já nejsem ani dramaturg, ani režisér.

Vy jste spolu už párkrát na jevišti nebo před kamerou stáli. Jak se vám spolu hraje? Je to jiné než s jinými kolegy?

Je. Hraje se nám spolu dobře, protože se známe, jsme na sebe hodně napojení. Loni jsme točili pokračování seriálu Duch, kde se zase potkáváme, ale bohužel se tu s tématem bratrské dvojice už nepracuje tolik. A to je podle mne škoda.

S Petrem jste před lety založili kapelu The End of Colours. Ještě hrajete?

Omezili jsme to, ale hrajeme.

Máme před sebou rok 2024 a na jeho začátku máš navíc narozeniny. Co bych ti měla popřát?

Určitě mám před sebou něco moc krásného. Nevím co, ale docela jistě se to blíží. Tak mi třeba popřej, ať se mi splní to, co si sám přeju.

PODCAST

V Podcastu Plzeňského kraje ještě uslyšíte, proč Pavel Baťka netočí reklamy a nekočné seriály, s jakým režisérem by se chtěl pracovně potkat nebo jakou řemeslnou dovednost se loni naučil.

Přijímání žádostí o dotace zahájeno

Na finanční podporu v oblasti kultury, památek a cestovního ruchu dává Plzeňský kraj v letošním roce rekordně vysokou částku. Přijímání žádostí startuje 19. ledna. Na dotace z těchto oblastí je určeno letos přes 93 milionů korun.

Žádosti lze podávat na webu dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost, a to do 12., resp. 19. února, v případě dotačního programu Mikrogranty a dotací na podporu literatury do 15. dubna.

Živá kultura

K podporovaným aktivitám patří umělecké festivaly, soutěže, výstavy, ale i prezentace bohatého kulturního a historického dědictví kraje, včetně projektů na téma Západočeské baroko. Kraj nezapomíná ani na podporu kinematografie a filmů.

Rok české hudby 2024 přináší možnost podpory projektů připomínajících významná hudební výročí roku 2024 včetně osobnosti Bedřicha Smetany jako zakladatele české národní hudby a jeho bohatého skladatelského odkazu.

Žádat o dotace lze v programech na podporu kultury, filmové tvorby nebo mikrograntech.

Také knihy potřebují podporu

Dnes již tradiční granty na podporu literární a publikační činnosti každoročně pomohou na svět řadě publikací od odborných po beletrii či poezii. V loňském roce tak například mohla vyjít kniha o historii plzeňských židovských skautských oddílů před druhou světovou válkou, monografie k 100. výročí narození básníka, prozaika a lékaře Miroslava Holuba, detektivky, povídky nebo sbírky básní.

Nezapomínáme ani na památky

Velmi oblíbené jsou dotace na opravu památek. Opětně budou podpořeny opravy střech, krovů, oken nebo dveří a vrat, ale také restaurování soch, varhan, pořízení projektové dokumentace či archeologických průzkumů.

Památky se nalézají také v krajině, proto podpora cílí i na drobnou architekturu nebo zhotovení a následnou instalaci kopií so-

chařských děl či souborů. Další dotovanou oblastí je péče o pomníky, válečné hroby či pietní místa a příspěvky na opravu kulturně významných staveb v obcích.

Komfort pro turisty

Plzeňský kraj svým bohatým kulturním dědictvím a krásnou přírodou přitahuje stále více turistů. V souladu s tím se také zvyšuje důraz na turistickou vybavenost, aby návštěvníci mohli lépe vychutnat vše, co region nabízí.

V blízkosti dálkové pěší trasy Zlatá stezka, v malebném okolí Ostrova u Mutěšina, vzniká nový způsob, jak přivítat a pohostit turisty. Majitel historické staré školy zde postupně přetváří objekt v turistickou oázu. Jedním z prvotních realizovaných výstupů podpořených z dotačního programu jsou nově vybudované útulny, které poskytnou příjemné ubytování návštěvníkům regionu.

Příležitostí, jak přilákat turisty na nová, zatím neobjevená místa v Plzeňském kraji, je i podpora budování karavanových stání. V areálu bývalého panského dvora na ekologické farmě U Hrušků v obci Stvolny u Manětína bude od letošního léta zřízeno karavanové stání s kapacitou osm míst, s elektro přípojkou a servisní stanicí. Farma nabízí nejen pohodlné ubytování, ale také možnost prozkoumat naučné stezky ve starých sadech a mokřadech. Kromě toho mají návštěvníci příležitost navázat kontakt s chovanými zvířaty a ochutnat i místní produkt – Stvolenský mošt.

Novinkou v aktuálním dotačním programu jsou ekologické kompostovatelné toalety, které přinášejí inovativní a udržitelný přístup v budování doplňkové turistické infrastruktury.

Opětně budou podpořeny opravy střech, krovů, oken nebo dveří a vrat, ale také restaurování soch, varhan, pořízení projektové dokumentace či archeologických průzkumů.

Vít Klusák natáčel v Plzni Bombu

Režisér a producent Vít Klusák natáčel na plzeňském náměstí Republiky svůj hraný krátkometrážní snímek Bomba. Kraj tento film podpořil ze svého dotačního titulu zaměřeného na audiovizuální tvorbu.

„Námět filmu volně vychází ze skutečné události, která se odehrála 17. dubna 1999 na jihu Londýna ve čtvrti Brixton na tamních vyhlášených trzích s ovocem a zeleninou. Byla tu nalezena taška s čímsi, co připomínalo výbušné zařízení. Z otevřených zdrojů víme, co se v hrubých obrysech stalo, jak na to skupinka trhovců reagovala a jak to skončilo,“ uvedl Vít Klusák. Jeho snímek však nemá vzbuzovat paniku nebo obavy. Jeho cílem je, aby vyzněl komplexněji: „Při práci na scénáři jsme si vypomáhali se společenskými paralelami – podobou a kvalitou veřejných debat kolem fake news a globálního oteplování. Půjčovali jsme si z nich motivy manipulace, lidové tvořivosti,

nedovzdělanosti, bezradnosti, rozpuštěné zodpovědnosti, nekompetentnosti a tzv. efektu přihlížejícího.“

Na náměstí Republiky se natáčelo ve druhé polovině listopadu a ve filmu se kromě známých hereckých tváří objeví v menších rolích i herci z plzeňského divadla Dialog. „Děj jsme přesunuli do současné zimní Plzně, konkrétně na vánoční trhy na náměstí Republiky – a to pro jejich rozlehlost, kompaktnost a malebnost a také díky přílehlé katedrále sv. Bartoloměje. Filmovosti dopomohl i zšeřelý podvečer a vánoční pestrobarevnost všemožných zdobných světýlek,“ uvedl Vít Klusák během natáčení.

Podobně jako Bombu podpořil kraj ze svého dotačního titulu loni i další zajímavé filmové a seriálové tituly. Přední místo mezi všemi zaujímají Bratři a Král Šumavy.

Film Marka Epsteina a Tomáše Mašína Bratři vypráví jeden z největších příběhů studené války, strhující drama bratří Mašíků, kteří se v roce 1953 pokusili utéct z komunistického Československa a vstoupit do americké armády v západním Berlíně. Jen málokteré téma moderní české historie vzbuzuje tolik emocí jako osudy skupiny bratří Mašíků. Hrdinové, nebo vrazi? Film je adaptací knihy Barbary Masin Odkaz. Peníze od Plzeňského kraje byly použity na zvukovou a obrazovou postprodukcí.

Do téže historické atmosféry vrací diváky i série TV Nova / VOYO Král Šumavy. Seriál Damiana Vondráška a Davida Ondříčka vypráví příběh o Josefu Hasilovi, legendárním převaděči, který operoval na území celé Šumavy v letech 1948 – 1952. První již natočená a zveřejněná série končí Hasilovým zadržením v roce 1948. Druhá série sleduje další Hasilův osud – vězení, soud, útek z tábora nucených prací a jeho návrat zpět do rodného kraje. Ve třetí sérii se pak z Hasila – příležitostného převaděče stává agent CIC v době, kdy se hranice republiky pomalu, ale jistě zavírají železnou oponou. Dotace od Plzeňského kraje pomohla uhradit pronájem lokací, dopravu, ubytování a obrazovou postprodukcí.

Na plese Plzeňského kraje zazáří Helena Vondráčková

Plzeňský kraj pořádá 19. reprezentační ples. Vrchol plesové sezóny, který se ponese v duchu první republiky, se uskuteční v pátek 1. března od 20 hodin v plzeňském Parkhotelu. Hlavní hvězdou bude Helena Vondráčková, kterou doprovodí skvělá kapela Charlie Band. Moderování slavnostního večera se tentokrát ujme sám hejtman Plzeňského kraje Rudolf Špoták. Můžete se také těšit na taneční vystoupení a stepařskou show. V sále Conferenza české i světové hity k tanci a poslechu zahraje plzeňská kapela Blue Caravan. Návštěvníky plesu před vstupem do sálu osobně přivítá hejtman Rudolf Špoták a nabídne přichozím sklenku kvalitního sektu. Před Parkhotelem nebude chybět červený koberec.

Hostesky budou oblečeny ve stylu první republiky, zrovna tak bude laděna i výzdoba. Salónek Emporio se pro tento večer stane kavárnou, kde bude připravena voňavá káva a vynikající zákusky. Před vstup do hlavního sálu se vrátí oblíbený fotokoutek, který pro letošní rok chystá novinku.

KRYJE SCHVÁLENÝ ROZPOČET POTŘEBY A INVESTICE PLZEŇSKÉHO KRAJE PRO ROK 2024?

Rudolf ŠPOTÁK (PIRÁTI)
hejtman Plzeňského kraje

V příštím roce chceme proinvestovat zhruba tři miliardy korun, což není rozhodně málo. Rozpočet je sestaven jako schodkový. Důvodem je především zajištění předfinancování evropských projektů. Podařilo se nám finančně pokrýt potřeby všech odborů, tj. oblastí, jako je životní prostředí, kultura a památková péče, doprava, zdravotnictví, školství, a tolik důležitou sociální oblast. Dále pak akce spolufinancované EU a, což bych rád zdůraznil, v rámci dotačních řízení, kam směřují stovky milionů korun na rozvojové projekty měst a obcí. Připraveno na to všechno máme dostatek peněz v Rezervním fondu i na běžných účtech, kde jsou uloženy uspořené peníze z minulých let. Jsou to cca 4 miliardy korun. Náš krajský rozpočet je tedy proinvestiční a konzervativní. Očekáváme sice podle predikce ministerstva financí vyšší daňové příjmy kraje z RUD, přesto zůstáváme trochu opatrní a řekl bych 'nohama na zemi' s ohledem na další vývoj ekonomiky. Jsme si vědomi toho, že musíme zajistit pro občany kvalitní veřejnou dopravu (3,6 mld.) a silnice, školy (570,4 mil. Kč), zdravotnictví (830 mil. Kč), i být nápomocni našim příspěvkovým organizacím v oblasti kultury (388,7 mil. Kč) a ostatních. Na rekonstrukci objektu Městských lázní půjde v roce 2024 celkem 200 milionů korun. A nezapomínáme ani na vodohospodářskou infrastrukturu, kam by mělo jít 105 mil. Kč.

Pavel STROLENÝ (ANO 2011)
člen rady kraje pro oblast ekonomiky

Dle mého názoru je kryje. Při příjmech 9 mld. Kč a výdajích 11 mld. Kč bude kraj hospodařit se schodkem dvě miliardy. Tento schodek bude kromě běžných příjmů dofinancován z Rezervního fondu vytvořeného v letech minulých. Navyšujeme oproti loňsku daňové příjmy o 1,4 mld. Kč (o 20 %), ale současně o 1,6 mld. Kč (o 69 %) snižujeme vratky z předfinancovaných projektů.

Běžné výdaje, navýšené oproti roku 2023 jen o 2,42 %, pokrývají veškeré běžné výdaje kraje a jeho příspěvkových organizací. Výdaje na investice a příspěvky obcím tvoří 43 % celkových výdajů. Kapitálové výdaje 4,7 mld. Kč jsou historicky nejvyšší. Nejvíce investičních peněz je vyhrazeno pro odbor školství (1,2 mld. Kč) na výstavbu a rekonstrukce učeben a na projekty týkající se energetických úspor. Sedm set třicet milionů půjde na opravy komunikací a mostů a do projektu Napojení severního Rokycanska a do výstavby přestupního terminálu v Klatovech.

Josef BERNARD (STAN)
náměstek hejtmána pro oblast životního prostředí a zemědělství

Finanční kondice Plzeňského kraje je dlouhodobě vynikající. Kraj řadu let zajišťuje provoz svůj a svých institucí bez toho, aby si na své potřeby musel půjčovat. Výjimkou jsou investice, které plánujeme v příštím roce rekordní ve výši 2,96 mld. Na jejich financování si kraj investiční prostředky půjčuje, ale v delším časovém horizontu jsou i tyto půjčky kryty z rezerv Plzeňského kraje a z budoucích příjmů - nevratných dotačních prostředků z Evropské unie. Dobrou zprávou je, že 1,25 mld. bude investováno do rozvoje středních škol, 720 milionů do modernizace silnic, zde ale můžeme očekávat dalších více jak 300 milionů ze SFDI, tzn., že i investice do silnic překročí jednu miliardu Kč. Další významné položky investic jsou kulturní památky ve výši 115 milionů, sociální zařízení za 161 milionů, zdravotnická zařízení za 184 milionů. Začne rovněž oprava velmi sledovaného projektu bývalých Městských lázní. Na tuto akci v příštím roce chystáme 200 milionů Kč. Běžné náklady kraje jsou kryty pouze vlastními příjmy, přičemž saldo rozpočtu (bez investic) je plánované ve výši + 275 milionů. Všechny dotační tituly zůstávají zachovány minimálně ve výši minulého roku. Dotační tituly do rozvoje venkova, vodohospodářské infrastruktury a obnovy krajiny jsou jedny z nejvyšších v rámci celé ČR. Kraj hospodaří dlouhodobě dobře a v příštím roce bude rekordně investovat.

Ivo GRÜNER (SOCDEM)
zastupitel Plzeňského kraje

Rozpočet kraje se jako celek snaží podpořit oblasti kompetencí víceméně vyrovnaně, za což je třeba vedení kraje pochválit. Snaží se podpořit oblast školství na investice do úsporných opatření v energetice s využitím fondů EU, finance jdou i do zdravotnictví a sociální oblasti. Co je však alarmující, je položka 200 milionů do projektu „plzeňských lázní“, když celá investice je více než 2 miliardy korun do stavby, kterou kraj dle mého názoru nezbytně nepotřebuje. Za 2 mld. by v kraji přibýly desítky kilometrů opravených silnic, tři až čtyři nové sociální ústavy nebo stovky podpořených sportovních oddílů. Projekt, který má spolknout 20 % krajského rozpočtu, musí sloužit celému kraji a ne jen úzké skupině lidí.

Vladislav VILÍMEC (ODS)
zastupitel Plzeňského kraje

Největším problémem schváleného rozpočtu Plzeňského kraje na rok 2024 a návrhu střednědobého výhledu na roky 2025 a 2026 je mimořádně velký schodek, který v dějinách Plzeňského kraje někdo navrhoval. Můžeme samozřejmě tvrdit, že plánovaný schodek v roce 2024 bude pokryt naspořenými prostředky minulých let. Ale to platí pro rok 2024. Pak už by to znamenalo se zadlužovat. Koneckonců zastupitelstvo kraje zároveň prosadilo záměr přijetí úvěru na spornou rekonstrukci bývalých městských lázní ve výši 2 miliardy Kč. Kraj se začíná pomalu dostávat do podoby z let 2010–13, kdy mu začínaly ubývat peníze. Navíc postupně došlo ke zvýšení rozpočtového určení daní. Naposledy v souvislosti se zrušením superhrubé mzdy v roce 2020. Senát tehdy prosadil navýšení prostředků pro kraje i obce. Nic takového se ale teď s ohledem na stav státních financí čekat nedá. O to může být v příštích letech situace v krajských financích dramatičtější. Navíc vzhledem k novým volbám neponese současná krajská rada již zodpovědnost za výsledek hospodaření v roce 2024. O to by byla na místě větší obezřetnost. Ta se bohužel nedostavila. S pravděpodobností rovnající se jistotě lze také předpokládat, že prostředky určené krajským nemocnicím na pokrytí jejich ztrát nebudou dostatečné. To jsou všechno důvody, proč většinou náš klub hlasoval proti rozpočtu. Osobně jsem byl vždy spojován v minulosti s přebytkovým hospodařením rozpočtu Plzeňského kraje. Takže můj postoj k tomuto vešle-schodkovému rozpočtu byl nabíledni.

Marie POŠAROVÁ (SPD)
zastupitelka Plzeňského kraje

Celkový výběr daní, tedy daňové příjmy tvořící příjmovou stránku rozpočtu, budou možná docela výrazně nižší, než nám kraj předkládá. Dle návrhu mají být daňové příjmy 7,91 mld. Kč, což vidím v návrhu rozpočtu jako nereálné. Výdajová stránka rozpočtu Plzeňského kraje pro rok 2024 je svojí strukturou shodná s rozpočty výdajů jako v minulých letech. Oblast dopravy je celkovým objemem výdajů největší výdajovou položkou rozpočtu Plzeňského kraje, a to ve výši 3,66 mld. Kč. Celková suma předpokládaných výdajů je navržena ve výši přes 11 mld. Kč (z toho běžné výdaje 6 341 828 tis. Kč a kapitálové výdaje 4 726 566 tis. Kč), což proti předcházejícímu roku představuje celkové navýšení o 4,93 %. Celkové příjmy mají být 9,1 mld. Kč, výdaje přes 11 mld. Kč, proto nemohu návrh podpořit, neboť není vyrovnaný. Rozdíl musí být tudíž financován z vlastních zdrojů, z rezervního fondu Plzeňského kraje. Ještě bych chtěla podotknout, že kraj přijde díky současné vládě a jejímu konsolidačnímu balíčku při změně rozpočtového určení daní od 1. 1. 2024 u krajů a obcí o mnoho peněz, které měly sloužit např. pro financování sociálních služeb, MHD, zdravotnická zařízení, školy atd., a tudíž to bude mít i negativní dopady na činnosti poskytovaných služeb.

Jiří VALENTA (KSČM)
zastupitel Plzeňského kraje

Domnívám se, že krajský rozpočet je, s ohledem na jeho finanční možnosti, sestavený relativně dobře. Úplně klidným mne však nenechává záporné saldo hospodaření kolem dvou miliard, byť by se mělo jednat o průběžnou ztrátu způsobenou předfinancováním projektů. Dále mne zaráží až přehnané očekávání vysokých příjmů prostřednictvím rozpočtového určení daní, neboť tato predikce bývá vždy velice nejistou. Nespokojenost bych vyjádřil s nedostatečnou částkou určenou jako finanční rezerva na nenadálé provozní náklady zřizovaných škol, a tak jako již každoročně mi neladí ani výše dvaceti milionů určených pro fotbal, hokej, ale i golf či tenis, často velice ziskovým sportovním organizacím, neboť toto ostře kontrastuje s pouhými několika stovkami tisíc korun dotačně nasměrovaných např. do potravinové banky, k tvorbě bezbariérového prostředí, nebo jako podpora akcí našich seniorů. Pochválil bych 6 % navýšení prostředků ve školské kapitole rozpočtu, či podporu Techmanie, která svým významem přesahuje hranice našeho regionu i země.

Brdy se promění k nepoznání

Lesy představují nezastupitelný ekosystém, který má klíčový význam pro udržení vody v krajině. V dnešní době, kdy globální klimatické změny přinášejí extrémní výkyvy počasí a nepravidelné srážky, je ochrana vodních zdrojů prioritou pro udržitelnost planety. Právě lesy hrají v tomto boji klíčovou roli, a to nejen díky své schopnosti zadržovat vodu, ale i díky tomu, jak dokáží udržovat rovnováhu vodního cyklu.

Lesy jsou obrovskou zásobárnou vody. Zabraňují rychlému odtoku vody z přívalových srážek, kryjí půdu před slunečním zářením a díky tomu vytvářejí příznivé klima v době horkých letních měsíců. Poskytují útočiště rostlinám a živočichům, zásobují podzemní vody a tvoří tak ucelený systém, který je třeba chránit a starat se o něj.

Lesní ekosystémy fungují jako obrovské hydrologické spustěče, které regulují odtok vody a v obdobích sucha zásobují přilehlé oblasti vodou. Kromě toho omezují erozi půdy, což je klíčový faktor pro udržení kvality vody v řekách. Jejich kořenové systémy mají schopnost absorbovat vodu a snižovat tak riziko povodní.

V českém kontextu, kde lesy tvoří významnou část krajiny, je role lesů v udržení vodních zdrojů zvláště významná. Od pramenišť po vodní toky lesní ekosystémy ovlivňují vodní cyklus na různých úrovních. Jejich existence má pozitivní dopady na kvalitu vody, a tím i na lidské zdraví a životní prostředí.

V dnešní době lesy čelí řadě hrozeb: kácení, odlesňování, škůdcům nebo suchu. Tyto faktory mohou negativně ovlivnit jejich schopnost zadržovat vodu a udržovat ekologickou stabilitu. Proto existuje řada projektů, iniciativ a aktivit, které se snaží situaci zvrátit.

Aktivita Zdravá krajina se primárně zabývá problematikou sucha a zadržováním vody ve volné krajině. Ve spolupráci s Vojenskými lesy a statky v Brdech řeší v projektu Life Adapt Brdy i problematiku zadržování vody v lesích. I lesy na našem území totiž utrpěly značné zásahy například v podobě napřímených odvodňovacích příkopů. Ty zrychlují odtok vody z lesních pozemků a v horkých letních dnech zhoršují lesní sucho.

Projekt Adaptace lesů na změnu klimatu v Brdské vrchovině se kromě problematiky zadržení vody v lesích a obnovy pramenišť zabývá i způsobem hospodaření v lesích. Jedním z jeho cílů je přizpůsobit lesní porosty klimatickým změnám a zvýšit jejich odolnost. Dalším velkým tématem je snížení stavů spárkaté zvěře. Příkladem opatření podporujících zadržení vody v lesích jsou například přehrázky vybudované na melioračních kanálech nedaleko obce Železná.

Je třeba si uvědomit, že Brdy jsou jedním velkým pramenišťem. Pramení zde spousta potoků, ale také řeka Klabava nebo Litavka. V případě, že v Brdech spadne větší množství srážek, lesy nejsou schopny vodu zadržet v dostatečné míře a ta se pak žene do koryta Klabavy, která se vylévá ze břehů a způsobuje bleskové povodně. Je potřeba, aby se na tuto problematiku pohlíželo v souvislostech a problém se řešil na samotném počátku.

Program Life Adapt Brdy probíhá až do roku 2027 a vyjde na bezmála pět milionů eur. Na jeho konci budou bohatě strukturované lesy a promyšlené hospodaření. Přírodě blízký způsob hospodaření dosud nebyl v takovém rozsahu a koncepci na tak rozsáhlém území realizován.

Užijte si zimu na Špičáku

Největší lyžařský areál Plzeňského kraje, Ski&Bike Špičák, pro letošní zimní sezonu ponechal loňské ceny. Celodenní skipas pro dospělého tak stojí 890 korun, dětský vyjde na 640 Kč a rodinný (dva dospělí a neomezený počet vlastních dětí) na 2 155 Kč. Při nákupu přes e-shop deset dnů předem pak areál nabízí další slevy, stejně jako při pořízení sezónních skipasů v rámci věrnostního programu.

Vůbec poprvé mají návštěvníci během lyžařské sezony k dispozici kompletní služby v nové multifunkční budově. Především jde o novou restauraci U Lanovky, která pojme až 250 osob. Kromě ní je v budově také půjčovna lyží, sáněk a sněžnic, včetně kompletního vybavení. Na děti tu čeká herní koutek a relaxační zónu tu najdou i rodiče, kteří svěří své ratolesti do lyžařské školy.

Sjezdovky na Špičáku nadchnou především sportovně založené lyžaře, kteří nemají rádi monotónnost. Charakterizuje je totiž nejen sportovní charakter, ale také příjemně proměnlivý terén. Nalézají se tu sjezdovky všech barev i délek, na nichž se navíc střídají prudší a mírnější pasáže.

Modrá sjezdovka č. 1 Turistická

Modrá barva značí sjezdovky nejlehčí úrovně. Červenou barvou jsou označeny sjezdové tratě střední obtížnosti a černá barva značí tratě s velkou obtížností.

Na Špičáku je modrou sjezdovkou ta s číslem 1. Ovšem pozor: rozhodně to není žádná nuda! Jde o poměrně rychlou a hezky

sjízdnou trať, která je zajímavě členitá a bude bavit i zkušené lyžaře.

Začátečníci si užijí i sjezdovku Spodní Šance. Ta je se svým příjemným sklonem vhodná i pro děti.

Hravá dvojka

Sjezdovce číslo 2 se také říká U Zalomeného a nabízí hravý a členitý charakter. Na lyžaře tu čekají dva prudší padáčky a dvě carvovací plochy. Dolní část sjezdovky je dostatečně široká, takže si tu můžete vychutnat dlouhé oblouky zprava doleva až dolů.

Trojka je červená

Středně obtížná, tedy červená sjezdovka číslo 3, zvaná Slalomová, se lyžařům pokládá k nohám krásnou carvovací plošinou s výhledem do železnorudské kotliny. Vzápětí se ale zalomí doprava a dolů. Po další mírnější pasáži následuje část, která prověří schopnosti nejednoho zkušeného lyžaře. Proto se právě tady pořádají krajské závody ve slalomu a obřím slalomu.

Drsná Šance

Černá sjezdovka s číslem čtyři, přesněji Horní Šance, je nejprudší sjezdovkou České republiky. Horní úsek se pravidelně upravuje. Naproti tomu střední část se sklonem 45 stupňů zůstává bez úpravy, takže si tu můžete otestovat své lyžařské dovednosti v jízdě v boulicích.

PŮLMARATON PLZEŇSKÉHO KRAJE

27. 4. 2024

Areál Škodaland, Plzeň

TRATĚ

Půlmaraton
Krajská desítka
Krajská pětka
Týmový běh
Dětské běhy

